

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Илинка Сергеева Терзийска,

Преподавател в катедра „Туризм“ към Стопански факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“

Относно: публична защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Управление и икономика на туризма“, професионално направление 3.9. Туризм, изготвена въз основа на Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград № 1031/04.06.2019 г. за определяне на научно жури

Тема на дисертационния труд: „Ролята на местната традиционна кухня като брандинг инструмент за повишаване на националната конкурентоспособност“

Докторант: Калиопи Дрогала

Представяне на докторанта

Калиопи Дрогала получава бакалавърска степен по Икономика в Университет Аристотел, Солун, последвана от магистърска степен по Управление на международния туризъм и гостоприемство в Университет Стратклайд, Глазгоу. Притежава практически опит в областта на маркетинга в туризма, засвидетелстван от позициите ѝ на Регионален мениджър маркетинг и комуникации и Мениджър маркетинг и продажби.

Зачислена е като докторант в професионално направление 3.9 „Туризм“ със Заповед Заповед № 1968 от 10.07.2015 г. Положила е успешно всички докторантски изпити.

Представяне на дисертационния труд

Представеният за рецензия дисертационен труд на тема „Ролята на местната традиционна кухня като брандинг инструмент за повишаване на националната конкурентоспособност“ изследва актуална за Балканския регион тема – валоризацията на кулинарното наследство в туризма.

Дисертационният труд е с обем от 230 страници компютърно набран текст, от които 200 страници са основен текст. Използвани са 204 литературни източника на латиница и 34 интернет източника, което дава основание да се заключи, че е анализирана достатъчна по обем научна литература. В структурно отношение дисертационният труд се състои от три глави, увод и заключение, като съотношението на отделните части на текста е балансирано.

Въведението започва с обосновка на актуалността на темата и представяне на изследователската теза. Обектът на изследване е дефиниран като „конкурентоспособността на Гърция като туристическа дестинация, когато става дума за гръцката гастрономия като средство за туристическа атрактивност, очертавана ограниченията до момента на задълбочен анализ на конкурентоспособността на гръцкия туристически потенциал”, което е изключително неясно. Вероятно би било по-удачно обектът на изследване да бъде определен като „Гърция като дестинация за кулинарен туризъм”. Предметът на изследване също е дефиниран твърде широко като „подходите за повишаване на конкурентоспособността на Гърция като туристическа дестинация чрез местната и традиционна храна в туризма и интегрирането на кулинарния туризъм в гръцкото туристическо предложение” и звучи повече като цел на изследването.

Основната цел не е дефинирана, вместо това като цели на изследването са представени (вероятно) задачите на изследването. Методологическият инструментариум съответства на представените цели и включва обработка както на вторични, така и на първични данни. Поставени са четири изследователски въпроса:

- 1. „Каква е връзката между възрастта на туристите (на базата на проведено проучване) и избора на крайна дестинация?”*
- 2. Каква е връзката на професията с причината, поради която посетителите са избрали да посетят Гърция?*
- 3. Каква е възрастовата група, която най-често изследва културата на гръцката храна и вкусови характеристики?*
- 4. Как може да се свърже вида на гръцката храна, която посетителите познават с начина, по който са научили за него?”*

които са свързани по-скоро с определяне профила на туристите и като мащаб не кореспондират с темата на дисертацията.

Първа глава е посветена на изясняване на теоретичните въпроси, свързани с гастрономията, кулинарния туризъм и брандинга в кулинарния туризъм. Изяснено е съдържението на основни понятия, които имат отношение към изследваната тематика. Направен е изчерпателен преглед на особеностите на гастрономията в Гърция. Като цяло, представянето на научните достижения в областта на културния туризъм свидетелства за изградени умения от страна на докторантката да синтезира и интерпретира научната литература, свързана с темата на дисертационния труд.

Втора глава започва с представяне на методологическия инструментариум на проучването, по-голямо внимание е отделено на методите за набиране на данни, изследваните обекти и определяне на извадковия метод, като изборът им е добре обоснован. Като съществен пропуск може да бъде посочена липсата на информация за периода, в който са събирани данните, тъй като той бил дал отражение върху някои от отговорите (например респонденти, посещаващи Гърция през зимата ще отбележат много по-нисък процент от морски туризъм като основен мотив за пътуване). Разгледани са методологически въпроси свързани с конкурентоспособността на туристическата дестинация на национално ниво, коректно са представени по-значимите модели за конкурентоспособност в туризма, включително тези за измерване на конкурентоспособността на ниво дестинация. Направен е преглед на конкурентната позиция на Гърция. На стр. 130 са изброени четири уникални конкурентни предимства на Гърция, като поне две от тях са спорни – международна разпознаваемост и местоположение в близост до други държави от туристически интерес (това са конкурентни предимства, но не са уникални).

Трета глава включва резултатите от проведените проучвания, като започва с представяне и анализ на данните от анкетните проучвания. Резултатите са графично онагледени с помощта на таблици и фигури, а придружаващият анализ показва изградени умения за интерпретиране на данни. Втора точка представя модел за повишаване на конкурентоспособността на бранда, последвана от SWOT и PEST анализ на туризма в Гърция, като по-адекватно би било те да се отнасят за кулинарния туризъм (съобразно темата на дисертацията). Въпреки посочените забележки, все пак цялостното впечатление е, че авторът притежава умения за провеждане на самостоятелно научно изследване, както и способност аргументирано да излага изводите от получените резултати.

1. Заключение обобщава основните изводи и препоръки. Заявените приноси в по-голямата си част са коректно формулирани, с изключение на принос 2: „Създадена е собствена дефиниция за релацията „брандинг – имидж – роля на местната храна“ в туризма и туристическата дестинация” – неточно формулиран, релация може да се установи, но не и да се даде дефиниция и принос 3: „Предложена е методика за проучване, анализ и оценка на конкурентоспособността, приложена и развита за дестинация Гърция” – в дисертационния труд се разглежда в детайли само един специфичен аспект на конкурентоспособността.

Представеният автореферат отразява коректно съдържанието на разработката. Списъкът с публикации, свързани с тематиката на дисертационния труд се състои от пет заглавия, които са достатъчно на брой, за да свидетелстват, че достатъчна част от резултатите от изследването са представени пред академичната общност.

Критични бележки

Към предоставения за разглеждане дисертационен труд биха могли да бъдат отправени следните забележки:

- 1) Предметът и обектът на изследване, както и основната цел не са ясно дефинирани.
- 2) Не е даден отговор на четирите изследователски въпроса, поставени в уводната част на дисертационния труд.
- 3) Като цяло се наблюдава известно смесване на понятията кулинарен туризъм и кулинарията като инструмент за повишаване на конкурентоспособността.

Въпреки отправените критични бележки смятам, че дисертационният труд отговаря на основните изисквания за провеждане на самостоятелно научно изследване и предлагам на неговия автор Калиопи Дрогала да бъде присъдена научната и образователна степен доктор по научна специалност „Икономика и управление на туризма”.

21.06.2019

Изготвил:

Благоевград

/доц. д-р Илинка Терзийска/